

אשתי ישוראל

פרשת
משפטים שקלים
תשפ"ו

גליון
תק"ג

השיעור השבועי

מפי מורינו הרה"צ

רבי יצחק שמואל אהרן לעוזר שליט"א

השיעור נמסר ביום ד', בשעה 23:30, ניתן להאזין בקו:
בארץ ישראל: 077-2233-223, בארה"ב: 845-510-6314

להתחיל עכשיו - ד' הפרשיות, שהן כולן שייכות לחודש אדר, כי פרשת שקלים היא ה'שבת-מברכין' חודש אדר, ואח"כ שבת זכור שהיא לפני פורים (באמצע ישנה הפסקה של שבת אחת), ומיד אחר פורים פרשת פרה, ואח"כ פרשת החודש. והרה"ק רבי פינחס זי"ע גילה שבד' פרשיות אלו אנו מתראים ביחד עם הקב"ה.

תחילה עלינו לנסות להבין 'במקצת' מה בעניין של 'להתראות ביחד עם הקב"ה' - מה הפירוש של זה ומהי המשמעות של זה?

ובעצם, דבר זה אנחנו מוצאים כמה פעמים בתורה הקדושה, בעניין 'עליה לרגל' בשלושת הרגלים - פסח, שבועות וסוכות, שיש מצוה מיוחדת מן התורה לעלות לרגל ולקבל פני השכינה בבית-המקדש, וכמו שכתוב (שמות לד, כג) "שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל זָכוֹרָךְ אֶת פָּנָי

חסדי השם יתברך, אנחנו אוחזים בפרשת משפטים, לקראת סוף ימי השובבים, ומכינים לשבת-קודש פרשת שקלים, שהיא השבת הראשונה של הארבע פרשיות, שהם זמנים מיוחדים בשנה לנשמות ישראל; מתחילים אורות נשגבים לרדת לנשמות ישראל בעולם הזה ובכל העולמות!

והיה מוהרא"ש הקדוש רגיל להזכיר בתקופה זו את שיחתו המפורסמת של הרה"ק ר' פינחס מקאריץ זי"ע, שאמר: "הִיִּיתִי מְאֹד מְתַגַּעֵגַע לְהַגִּיעַ כְּכֹר לְהַד' פְּרָשִׁיּוֹת, כְּדִי לְהַתְרָאוֹת בִּיחַד עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא" [ואמר בזו הלשון: 'אֵיךְ וּוְאֵלֶּט גְּעָרִין שׁוֹיִן גְּעוּוֹאֵלֶט קוּמְעֵן צוּ דִי ד' פְּרָשִׁיּוֹת אֵיךְ זָאל זֵיךְ זְעָהָן מִיט דְּעַר אֵיבִישְׁטֶער'.

בתוך השיחה הזאת מונח אור גדול והכנה חשובה לכל התקופה הזאת שאנחנו זוכים

בַּתּוֹרָה וּבִמְעֻלֹת הַצְּדִיקִים אֲשֶׁר הוֹלְכִים לִפְנֵי הָאֱלֹהִים; וממשיך בלשונו הזהב לבאר את מעלת וגדולת הצדיקים שהם תמיד מדמים לעצמם שיושבים לפני השכינה הקדושה^[8], וזה ענין של "לְרֹאוֹת פְּנֵי הַשְּׂכִינָה" - שאדם ירגיש שהקב"ה עומד עלִידו, מסתכל עליו ורואה כל מה שהוא עושה.

נמצא שההתחלה היא שאדם "יִרְאֶה", ו'יִרְאֶה' אותיות 'יִרְאֶה', דהיינו שיהיה לאדם תמיד נטייה ומשיכה ליראת־שמים - שהוא רוצה "לראות את פני ה'", הוא רוצה לראות את הקב"ה!

בליקוטימוהר"ן, חלק ב', סימן י"ב, כשרבינו הקדוש מדבר ממעלת התמימות והפשיטות, ושזו המדרגה הכי גדולה - שאדם יהיה "סור מִרְעָה וְעֵשָׂה טוֹב", בלי חכמות ובלי בלבולים; לא להיות 'חכמולוג' יותר מדי... פשיטות ותמימות זה העיקר! אין יותר גדול מזה!^[9] וכמו שרבינו אומר שם: 'וְעַקֵּר הַיְהוּדוֹת הוּא

הָאֲדָן ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל"; ומהו "יִרְאֶה" כָּל זְכוּרָה? אם היה הכוונה שאדם יבוא לבית־המקדש ויִרְאֶה את פני השכינה^[8], מדוע לא כתיב "יִרְאֶה" כָּל זְכוּרָה? מהו "יִרְאֶה" כָּל זְכוּרָה?

מסבירה הגמרא (ריש מסכת חגיגה), שזה ענין 'דר־סטריי^[10]': 'כְּדָרְךָ שָׂבָא לְרֹאוֹת, כֶּךָ בָּא לְהֵרֹאוֹת; אֵתָהּ בָּא לְרֹאוֹת, אֲבָל בְּאוֹתוֹ זְמַן אֵתָהּ בָּא לְהֵרֹאוֹת!

והעניין יבואר: מהי התשוקה של האדם בחייו? מהי השאיפה שלו בחיים? שיזכה לראות את השכינה! ואמנם זה נשמע כמו דבר מאד מאד גבוה, רם ונשא - 'אדם יראה את השכינה?... אבל זה צריך להיות השאיפה של בן־אדם!

ומה זה "יִרְאֶה אֵת הַשְּׂכִינָה"? מה נקרא "לְרֹאוֹת אֵת הַשְּׂכִינָה"? הבה ונתבונן איך מתחיל הרמ"א את השולחן־ערוך (אורח־חיים, סימן א', סעיף א'): 'שְׁוִיתִי ה' לְנִגְדֵי תְּמִיד הוּא כָּל־גְּדוֹל

א. מה שייך להגיד על בן־אדם שִׁיִּרְאֶה זאת בעיני הבשר?... אבל הכוונה שהוא בא ורואה את בית־המקדש ואת העבודה של הכהנים וכו'.

ב. וכהלשון המובאת בדברי רבינו (לקרומ"ח א' סי' קפד - ומקווה מספרי קבלה): 'אור ישר ואור חוזר'.

ג. [כן ממש שם של בן־אדם ונתנועותיו ועסקיו והוא לבדו בְּבֵיתוֹ כִּישִׁיבֹתוֹ וְנִתְנוּעוֹתָיו וְעִסְקָיו וְהוּא לִפְנֵי מֶלֶךְ גָּדוֹל, וְלֹא דְבוּר וְהִרְחַבְתָּ פִּי כְּרֻצוֹנוֹ וְהוּא עִם אֲנָשֵׁי בֵיתוֹ וְקִרְוָיו כְּדְבוּרוֹ בְּמוֹשֵׁב הַמֶּלֶךְ, כִּלְשׁוֹן כְּשִׁישִׁים הָאֲדָם אֵל לְבוֹ שֶׁהַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ עוֹמֵד עָלָיו וְרוֹאֶה בְּמַעֲשָׂיו, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר: אִם יִסְתֵּר אִישׁ בְּמִסְתָּרָיו וְאֵינִי לֹא אֶרְאֶנּוּ נְאֻם ה', מִיָּד יִגִּיעַ אֵלָיו הַיְרָאָה וְהִתְנַעֲנַה וּפְחַד ה' יִתְבָּרַךְ וּבְשִׁתּוֹ מִמֶּנּוּ תְּמִיד; ע"כ].

ד. ובתורה י"ט (הלבק), רבינו מביא לזה הוכחה מלשון סיום ספר קהלת, ששלמה המלך אומר (קהלת יב, יז): 'סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמַע אֵת הָאֱלֹהִים יִרְאֵה וְאֵת מִצְוֹתָיו שָׁמוֹר כִּי זֶה כָּל הָאָדָם'; אומר רבינו: אם כל ענין המצוה היה שאדם יהיה 'חקרן' ו'חכמולוג', ויצטרך להתבונן להבין כל דבר, איך אפשר להגיד "כִּי זֶה כָּל הָאָדָם" - שזו התכלית של כל אדם? הרי לא כל אחד זוכה לזה... וזו לשון רבינו שם: 'וְזֶהוּ "סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמַע אֵת הָאֱלֹהִים יִרְאֵה וְאֵת מִצְוֹתָיו שָׁמוֹר, כִּי זֶה כָּל הָאָדָם"; הֵינּוּ שֶׁשְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ ע"ה מְלַמֵּד אֹתָנוּ, שֶׁעַקֵּר הַשְּׂגָת הַתְּכִלִּית, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'סוֹף דָּבָר', הוּא רַק עַל־יְדֵי תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, לִירְאֶה אֵת ה' וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו בְּפְשִׁיטוֹת. וְזֶה: "סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמַע אֵת הָאֱלֹהִים יִרְאֵה וְאֵת מִצְוֹתָיו שָׁמוֹר"; שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, לִירְאֶה

בליקוטי'מוהר"ן, שרבינו הדגיש מאד מאד שכל ברי' ישראל מחויב ללמוד כל יום הלכה, וזה צריך להיות חזק אצל כל אדם - שיהיה לו שיעור בהלכה, חוק ולא יעבור! ואמר רבינו, שהטוב ביותר הוא ללמוד 'כסדרן'!

ובדורנו זה, שאנחנו צריכים יותר הסברים כפי שכלנו הקטן, זכינו שיצאו לאור הרבה ספרי 'קיצורים' של הלכה - הן לאחינו בני ישראל הספרדים, והן לאשכנזים. וכבר לפני כמאתיים שנה היה צדיק קדוש ר' שלמה גאנצפריד, שהוא חיבר את ה'קיצור-שולחן-ערוך' [והם כמה כרכים קטנים של קיצורי ההלכות המובאות בשולחן-ערוך הגדול], ובמשך השנים התרבו הספרים, כי "זוה דור דר'שו" (תהלים כד, ו), ולפי כל הדורות של עם ישראל יש את "דורשיו" - את הצדיקים, המלמדים, הפוסקים והרבנים האמיתיים, שהם מצמצמים את כל ההלכות כדי שנבין אותן היטב ויהא ביד כל אחד ואחד, לכל אחד כפי ענינו - לגברים, לנשים, לילדים; אז זה צריך להיות אצל האדם 'חוק' - ללמוד כל יום איזו הלכה! כולנו צריכים חיזוק בלימוד ההלכות - הן, כמובן, ההלכות היום-יומיות, והן הלכות שבת, ולאברך - הלכות טהרה; מוכרחים את זה!

אז ככה מוהרא"ש היה מסביר את דברי

רק לילך בתמימות ובפשיטות, בלי שום חכמות, ולהסתכל בכל דבר שעושה שיהיה שם השם יתברך, ולבלי להשגיח כלל על כבוד עצמו. רק אם יש בזה כבוד השם יתברך - יעשה, ואם לאו - לאו, ואזי בודאי לא יכשל לעולם!

רבינו פתח לנו פה פתח נורא ונפלא מאד: 'תמימות' נקרא שבכל דבר שאדם יעשה - הוא יראה שיהיה שם את הקב"ה!

אך הנה, זה בעצמו צריך קצת הסבר: הלא מדברים פה מאנשים כמונו... ומה שייך להגיד עלינו ש"בכל דבר שעושה שיהיה שם השם יתברך"? איך זוכים לזה?...

מוהרא"ש הקדוש היה תמיד מסביר זאת בפשיטות: "שבכל דבר שאתה עושה - תראה שזה יהיה נכון וישר עפ"י התורה הקדושה!" כלומר: כל מה שתעשה - שיהיה לזה מקור בתורה! תראה בכל דבר שאתה מקיים את ההלכה, ואתה לא עושה ח"ו נגד ההלכה!

ובשביל זה אדם צריכים ללמוד... כי (אבות ב, ה) "לא עם הארץ חסיד", ואם אדם לא לומד - הוא לא יודע מה מותר מה אסור... ולכן צריכים ללמוד הרבה הלכה! וזה אחד מהכרוזים הגדולים שרבינו היה מכריז ומצוה את כל אחד חוק ולא יעבור - לימוד הלכה! וכמובא בשיחות הר"ן (סימן כט) ובכמה תורות

את ה' ולקיים מצוותיו בעבדא וכו' בפשיטות כנ"ל. וזה שפ"ס: "כי זה כל האדם" - הינו פי זה יכול כל אדם לקיים ולהשיג על-ידי זה את התכלית, מאחר שעקר הוא "את אלקים ירא" וכו'. על-פ"ן יכול כל אדם להשיג התכלית, כי זה כל אדם יכול לקיים. וביאור הדברים הוא כאמור, שאם היה ענין של "חכמות" - להבין כל דבר, ולהיות 'עמקן' ו'חקרן' ו'דרשן', זה לא שייך לכל אדם... לא כל אחד מוסוגל לזה... וכי כל אחד כזה 'חכם' ו'עמקן'?! אבל אם העיקר הוא תמימות ופשיטות - "זה כל האדם" יכול לקיים!

"לראות פני ה'", שאדם יזכה לראות פני ה'! ואיך זוכים לזה? כשאדם הולך בדרך התורה הקדושה, והוא רואה שכל דבר שהוא עושה יהיה על-פי הלכות התורה - בלי חומרות ובלי בלבולים!

לפעמים האדם רוצה לעשות יותר ממה שצריכים, והוא מתחיל להחמיר ולבלבל את עצמו בכל מיני חומרות, ויש לו מזה מרה שחורה, ורבינו אומר בפירוש (ליקו"מ ח"ב סי' מד): 'ועל אלו המדקדקים ומחמירים בחמרות יתרות, עליהם נאמר (ויקרא יח, ה): 'וחי בָּהֶם' - 'ולא שְׁיִמּוּת בָּהֶם' (יזמא פה); כִּי אֵין לָהֶם שׁוּם חֵיוֹת כָּלָל, וְתַמִּיד הֵם בְּמַרְה שְׁחָרָה, מְחַמֵּת שֶׁנִּדְמָה לָהֶם שְׁאִינֵם יוֹצְאִים יְדֵי חוֹבָתָם בְּהַמְצוּוֹת שְׁעוֹשִׁין, וְאֵין לָהֶם שׁוּם חֵיוֹת מְשׁוּם מְצוּה מְחַמֵּת הַדְּקוּקִים וְהַמְרָה שְׁחָרוֹת שְׁלָהֶם; רבינו משתמש פה בלשון מאד חריפה, וסיכום דבריו הקדושים: אתה חושב שאתה מקיים את התורה ובעיניך אתה מדקדק "קלה כבחמורה"? אבל עליך נאמר "וחי בָּהֶם" - 'ולא שְׁיִמּוּת בָּהֶם'...

ואם הולך בדרך כזו - בוודאי שלא זוכה לראות את פני השכינה, למה? כי הוא רואנ את עצמו - שחושש ודואג 'אולי לא קיימתי; אולי לא עשיתי; לא יצאתי ידי חובתי'... אז אתה רואה 'את עצמך'! אתה לא מסתכל על הקב"ה - על השכינה! אתה רק רואה את עצמך - 'אני', 'אני', 'אני'... - 'אולי לא עשיתי', 'אולי לא קיימתי בשלימות'... וממילא אין לו שום שמחה וסיפוק במה שעושה, ומקום לחיות עם התורה - "וחי בָּהֶם", מתקיים בו ההפך, שהוא מרגיש ממש מיתה, רחמנא ליצלן.

רבינו: 'ולְהִסְתַּכֵּל בְּכָל דְּבַר שְׁעוֹשֶׂה שְׁיִהְיֶה שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ'; שזהו המבחן: אם מה שאתה עושה עכשיו הוא על-פי ההלכה, זה נקרא שהקב"ה נמצא שם!

על-כל-פנים, הלשון של רבינו היא "שְׁיִהְיֶה שֵׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ", ומה יוצא לנו מהשיחה הזאת? שאם אדם הוא דבוק בתורה, והוא מחפש תמיד לקיים את רצון הקב"ה כפי הזמן וכפי המצב והעניין שהוא עסוק בו עתה, הוא מחפש לקיים את רצון ה' - זה נקרא שהוא "רואה שם את הקב"ה"! הוא רואה שהקב"ה נמצא שם!

וממילא יש לנו כבר איזו הבנה השייכת לשְׁכַלְנוּ מה זאת אומרת "לראות את הקדוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא" - שאדם יודע: 'מה שאני עושה עכשיו, אני רואה שזה הגון על-פי התורה הקדושה'.

ובפנימיות יותר, אם אדם זוכה כבר להרגיש איזה רגש בעבודת ה', הוא מקיים איזו מצוה בשמחה ובדביקות והתעוררות להקב"ה, זה כבר נקרא 'רְאִיָּה' יותר פנימית, כי זו כבר הנשמה שלו, וכמאמר הגמרא (מגילה ג): 'אף' עליגב דאיהו לא חזי, מזליה חזי'; יכול להיות שעדיין אינך רואה את זה בעינייך, עד שאדם זוכה לראות גילוי שכינה בעיניו ממש - עדיין לא זכית... אבל 'מזליה חזי', דהיינו 'הנשמה ראתה', ואיך הנשמה רואה? כי האדם מרגיש איזו שמחה ודביקות והתעוררות בעת עשיית המצוה; אז זו נקראת כבר רְאִיָּה שהיא יותר פנימית.

נמצא א"כ, שיש לנו כבר הסבר בעניין של

תזכה לקיים את התורה כמו שצריך...

נמצא שיש לנו כבר צד אחד - "לראות" פני ה'. והנה, מה זה "לראות" פני ה'? אדם בא לבית המקדש בשלושה רגלים "לראות פני השכינה" ולקבל פני השכינה, והסברנו שזה ענין שהוא מקיים את הכל עלפי כל הלכות התורה, והוא מרגיש איזו התעוררות ודביקות פנימית עלידי עלייתו לבית המקדש, אזי 'פְּדֹרֶךְ שֶׁבָּא לְרֵאוֹת' - כֶּךָ בָּא לְרֵאוֹת', מה הכוונה 'לראות'? שהשכינה הקדושה, הקדוש ברוך הוא, כביכול, מסתכל עליו!

וזה ענין המוזכר בדברי רבינו (ליקו"מ ח"א סי' קפד), שיש ענין של "אור ישר ואור חוזר"; מסביר רבינו: ענין 'חוש הראייה' - איך עובדת העין של האדם והסתכלותו, כי יוצא מעיניו זריחה וניצוץ של אור כנגד הדבר שהוא רוצה לראות, העין שולחת 'צמיחה של אור' כלפי הדבר הנראה, וזה מגיע אל המקום שעליו הוא מסתכל, וזה חוזר אליו; וזהו 'אור ישר ואור חוזר' - העין שולחת "אור ישר", וזה מִקָּה בדבר שרצה לראות, וזה חוזר בחזרה לעיניו, וכך הוא רואה, וזה נקרא "אור חוזר".

וכן הוא ברוחניות: אדם שמחפש תמיד לראות את השכינה, לראות את התורה הקדושה, לראות את הצדיקים, לראות את כל הדברים הקדושים שיש בעולם, זה גורם שהדברים האלו חוזרים ומסתכלים עליו... וכן כלפי הקב"ה, כביכול, עלידי שהסתכלת וחיפשת תמיד לראות את השכינה הקדושה, אז השכינה חוזרת ומסתכלת עליך ומשגיחה עליך! זכית להמשיך את ה'אור חוזר' - ההסתכל של

ובסוף הקטע, מוסיף רבי נתן בסוגריים: "וְהוּא בְּעֵצְמוֹ אֵינוֹ מִחְמִיר שׁוֹם חֲמָרָא כָּלְל"; רבינו הקדוש, שאין אנו יודעים מאומה מהשגותיו הקדושות שזכה להגיע בזה העולם, אמר בפירוש שאינו מחמיר שום חומרא כלל! וזה יכול להיות רק צדיק שזוכה לדעת בדיוק את כל הלכות התורה - מה צריכים לקיים, וממילא כבר לא צריכים שום חומרא... מה זאת 'חומרא'...? היו צדיקים שאמרו: 'חומרא' באה מ'חמור'... מה הכוונה? אדם לא יודע מה לעשות - איך לעבוד את הקב"ה ואיך לקיים את התורה, אז הוא כמו חמור, ה' ישמור... זה מביא לו עוד חומרות ועוד חומרות... העיקר ללמוד את התורה הקדושה ולדעת מה מותר ומה אסור, ולקיים את זה בשמחה רבה!

אז אם אנחנו מדברים לגבי 'לראות את הקב"ה', שיהיה 'יראה', אזי צריכה להיות יראת באמת - יראת שמים אמיתית, לקיים את התורה כמו שהוא - בלי קולות! וזהו המשך לשיחה שאמרו צדיקים "אל תהיה כמו חמור עם חומרות", והמשיכו ואמרו: "ואל תהיה 'קל' עם 'קולות'... מה הכוונה? בלשון חכמינו הקדושים, 'קל' הכוונה לאדם שהוא 'קל-דעת' (כמו 'קלי העולם'), ועל זה אמרו צדיקים, שלא יהיה האדם 'מחמיר' כמו 'חמור', ולא יהיה 'קל' עם 'קולות' - שהוא מתחיל להקל בכל דבר... הוא לא מחפש איך לקיים את התורה, אלא איך לפטור עצמו מן התורה, ולא מעניין אותו כ"כ התורה והמצוות, אז הוא אדם 'קל'... ומרוב טיפשות דעתו הוא חושב שהוא "מקל"... אז בזה ג"כ לא קיימת כמו שצריך, אלא אל תהיה 'קל', ואל תהיה 'חמור', וככה

הקדושה, בעבודת ה', ברוחניות, בעולמות, הדברים נחלקים ל"ד" - לארבע בחינות; רבינו מסביר (ליקו"מ ח"א סי' ה) שיש ד' עולמות, ויש ד' אותיות שם הַיְיָ"ה ב"ה, שזה השורש של הכל, מזה משתלשל כל הקדושות וכל העניינים שבעולם, וזה נחלק כאן בזה העולם לכל מיני חלקים, אבל השורש הוא אחד - אחדות אחת של ארבע בחינות אלו.

ועל כן, אם יש ד' פרשיות, סימן שמכל אחת מד' פרשיות אלו אפשר להתקרב לחלק אחד מן הד' אורות אלו, ולבסוף - כשמגיעים לפרשה הרביעית, זוכים לקבל את האור בשלימות.

וזה הכוונה של **'רְצִיטִי כְּבֹר לְהַגִּיעַ לְהַד' פְּרָשִׁיּוֹת כְּדֵי לְהַתְרַאוֹת בְּיַחַד עִם הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא'** - שאם אדם זוכה באמת לקיים את המצוה של קריאת ושמיעת הד' פרשיות, והוא מכין את עצמו, הוא מבין **"מה אני עושה כאן"**, אזי אז הוא זוכה באמת לגילוי גדול של השכינה הקדושה.

וכאמור, כל ד' הפרשיות קשורים לחודש אדר, כי השבת הראשונה של 'שבת שקלים', ואח"כ 'זכור', 'פרה', ו'החודש', שזה כבר לקראת חודש ניסן, ואז יש 'התחדשות הבריאה' - זו בריאה חדשה לגמרי!

אז זכינו עכשיו בחסד חינוך להגיע לקראת

הקב"ה עליך - מחמת שהתעוררת מעצמך להסתכל אל השכינה, וממילא משכת לעצמך בחזרה השגחה עליונה מהקב"ה...

ואכן, הקב"ה רואה את הכל, אבל אם אדם רוצה שיהיה עליו הסתכלות ושמירה מיוחדת - **זה תלוי בך!** כפי שאתה מכין עצמך להסתכל על הקב"ה, כך בחזרה השכינה הקדושה מסתכלת עליך... ונמצא שאדם זוכה להיות דבוק בהקב"ה; הוא מסתכל אל הקב"ה, הקב"ה כביכול מסתכל עליו, וזה נקרא **'רְאִיָּה שְׁלֵמָה'**.

וזה ההבנה 'במצאת', בעניין המצוה הכתובה בשלוש רגלים: **"שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יִרְאֶה כָּל זְכוּרָךְ אֶל פְּנֵי הָאֱדוֹן ה'";** אתה לבית-המקדש עם השתוקקות ורצון לראות את השכינה הקדושה, וְהִכַּנְתָּ את עצמך לזה^[1], וכביכול המשכת לעצמך גם את ההתגלות וההסתכלות של השכינה הקדושה עליך, ועכשיו אתה יכול לחזור אל הבית שלך - איפה שאתה גר, והשכינה הקדושה מלווה אותך והולכת איתך בכל מקום...

מדוע הקדמנו את ההקדמה הזאת? כדי להסביר להבין קצת את המאמר של רבי פינחס מקאריץ זי"ע: **'רְצִיטִי כְּבֹר לְהַגִּיעַ לְהַד' פְּרָשִׁיּוֹת כְּדֵי לְהַתְרַאוֹת בְּיַחַד עִם הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא';** וידוע לנו, שבהרבה דברים בתורתנו

ה. אגב, זו לא היתה מצוה בכל יום, אלא שלוש פעמים בשנה היתה מצוה לעלות לירושלים ולבוא לבית-המקדש; כך קבעה לנו התורה הקדושה, שעלידי שנזכה להגיע לבית-המקדש בשלוש פעמים אלו - זה יספיק לנו, מה הכוונה 'יספיק'? זה ימלא ויטעין את ה'בטריה' לשאר ימות השנה; הגעת לבית-המקדש בחג הסוכות? זה ימלא אותך עם אלקות עד חג הפסח; וכן מפסח - עד שבועות, וכן משבועות - עד סוכות.

זה - עושים התעוררות: עליך להביא או לשלוח לביהמ"ק "מחצית השקל"! מבקשים ממך חצי שקל, לא יותר... "מחצית" השקל!

ומה עושים עם ה"מחצית השקל"? שמים אותה בתוך לְשֶׁפָּה, שזה היה מקום מיוחד שבו היו מקבצים ומאספים שם את כל ה"מחצית השקל", ועם הכסף הזה היו קונים את כל הקרבנות ציבור שהיו מקריבים בכל יום ובמועדים, וככה יוצא שיש **לכל אחד** חלק אישי בקרבן הזה. ואפילו אם נתן סך פעוט מאד, אבל עלידי ההשפעות הזאת יש לו חלק; מערבים את הכל ביחד, ויש לכל אחד חלק בקרבן הזה!

אז ה"מחצית השקל" שהיו מביאים לביהמ"ק, היה כדי לצרף כל נשמות ישראל ביחד - שיהיה להם חלק בעבודות של ביהמ"ק בכל יום.

ומזה כבר נבין קצת מה שמובא בספרים הקדושים (הרבה צדיקים מביאים את זה, וכן רבי נתן מביא את זה, ומופיע באלשיך הקדוש), ועוד הרבה ספרים מביאים את זה: מה באמת העניין של "מחצית" השקל? מדוע לא ציווה הקב"ה להביא שקל?... אמנם זה לא שקל של היום, זה היה בשווי יותר מ"שקל" של היום, אך עדיין - מדוע לא ציוו להביא "שקל שלם" רק "מחצית השקל"?

הסבירו צדיקים: זה כדי לתת לך את ההרגשה שאתה רק "חצי", ואתה מוכרח להצטרף עם כולם! אדם אומר: "אני הבאתי שקל שלם..." לא! הבאת "חצי שקל"! אתה "חצי"! תמיד

שבת יקודש פרשת שקלים, שעניינה הוא 'נתינת מחצית השקל'; כשהיה ביהמ"ק קיים, היה מצוה וחיוב על כל אחד לתת מחצית השקל לתרומה לביהמ"ק, למה? איתא בתחילת מסכת שקלים [מסכת שקלים יש בירושלמי ירושלמי]: **'בְּאֶחָד בְּאֶדָר מְשַׁמְעִין עַל הַשְּׁקָלִים**'; כשמגיע חודש אדר, מכריזים להביא את "מחצית השקל". כי חודש אדר הוא חודש אחד לפני חודש ניסן, ובחודש ניסן הכל מתחיל להיות חדש בביהמ"ק, כלומר קונים מה שצריכין, ומכינים את כל הכסף שצריכין כדי לקנות את כל הקרבנות של שנה הבאה (כי בביהמ"ק הדברים האלו נמדדים כפי התחדשות השנה בחודש ניסן), וקרבנות הציבור היו מקריבים בשביל **כל עמיישראל** - וכמו 'קרבן התמיד' שמקריבים בכל יום, בוקר וערב (כלשון הפסוק שאנו אומרים בכל יום באמירת הקרבנות בוקר וערב: **"אֵת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד מִעֶשֶׂה בְּבֶקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי מִעֶשֶׂה בֵּין הָעֶרְבָיִם"**), וכמו שכתוב בפירושו: **"צו' אֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמְרַתְּ אֲלֵהֶם אֵת קַרְבְּנֵי לַחֲמֵי לְאִשֵּׁי רִיחַ נִיחָחִי תִשְׁמְרוּ לְהִקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ"** - זה ציווי לכל עם ישראל, ובשביל כולם מקריבין פעמיים בכל יום את הכבשים של התמיד.

ואיך זה היה נחשב בשביל כל ישראל? הלא זה נעשה בביהמ"ק עלידי הכהן וכל מי שעוסק בזה ומקריב את זה, ואיזו שייכות יש **לכל אחד מישראל** שמתגורר בכל מקום שהוא בארץ ישראל ובשאר מקומות העולם? איך יש **לכל אחד ואחד** חלק בקרבן הזה? על זה היו עושים "מגבית מחצית השקל", ולפני חודש אדר היו מכריזים לכל עם ישראל על

'שיויון זכויות', וזה כשיש שווי בין בני־זוג, אדם יודע: 'עכשיו זכיתי להשלים את עצמי, והאשה זכתה להשלים את עצמה, ועכשיו זה השלום הכי נפלא שיכול להיות!...

המשיך מוהרא"ש ואמר: מיד כשאדם רוצה אפילו קצת להשתלט ולהיות יותר מהשני, כשיוצאים מן ה'נ'-נ' - מה קורה? ה-נ' עולה ל-ס' (מדברים תמיד על הוספות של עשיריות, כי כך הולך באותיות הא"ב - כל אות מוסיפה עשר, ומאות נ' עולה ל-ס' - ממספר 50 עולה ל-60), ומחמת שזה צריך להיות 100, כשאתה עולה ל-ס', השני ירד ל-מ', כי מוכרח שיהיה "שיווי משקל" של 200, וכעלית מ-50 ל-60, הורדת את השני מ-50 ל-40... ובזה נעשה צירוף של "סמ"ך מ"ם", שבמקום שיהיה נ' - נ' שהוא גילוי אלקות, גילוי שכינה, היטית את משקל המאזניים, ונעשה כבר ס"מ - השם ישמור... יש כבר אחיזה לקליפות, השם ישמור...

ולכן העבודה של אדם צריך להיות 'מחצית', ולשמוח כ"כ שהוא רק מחצית, ומחפש תמיד את השלימות, ואם זה בבית - הוא מתאחד ביחד עם אשתו, ויודע שעכשיו יש לנו שלימות!

תזכור שכדי להגיע לשלימות - שתהיה "שלם" - אתה מוכרח להצטרף עם עוד אחד!

זו מידה כ"כ יקרה - שאדם תמיד מכיר את זה, והמקום שזה מתחיל - בתוך הבית של האדם! כשאדם זוכה להתחתן, הוא אכן זוכה להבין את העניין הזה - שהוא רק "מחצית", כי באמת הוא רק "מחצית"... כל זמן שאדם לא זכה להתחתן - אומר הזוהר - הוא "פלג גוף", הוא חציי! כלומר, לא רק ב'נשמה' הוא "חציי", אלא הוא 'פלג גוף' - גם בגוף!

רבינו מזכיר (ליקו"מ ח"א סי' רסה), שנשמות הזוג - האיש והאשה - זו נשמה אחת, ולא רק 'נשמה אחת', היוצא מדברי הזוהר ( ) שזה "גוף" אחד! רק כשירדו כאן לזה העולם - זה התחלק: הגבר נולד אצל זוג הורים אלו, והאשה נולדה אצל זוג הורים אחרים, וכל העבודה של אדם היא למצוא את האבדה שהוא איבד ולהתחבר ביחד, וביחד זה כבר נעשה ענין שלם.

כשאדם מבין את זה - זה המפתח הכי גדול לשלום־בית! שמענו זאת מפי מוהרא"ש אינ־ספור פעמים: דבר שלם הוא 100%, ואם מחלקים 100 לשנים - יוצא ^[1]50-50, ויש

1. זה בגימטריא נ'־נ', כי זה הגילוי של רבינו הקדוש, שמביא לנו התגלות אלקות משער הנו"ן, ושמו הקדוש מתחיל עם נ' ומסתיים עם נ', וכן שמו של רבי נתן - מתחיל ומסתיים עם נ', כי זה כל הגילוי והחתימה של הצדיקים - עם נ', כי מלבד אותיות נ' בשמו של רבינו יש אותיות ח"מ, ואצל רבי נתן נשאר האות ת', ואם מחברים שלוש אותיות אלו יוצא צירוף 'חתם' - זו החתימה! עליידי הגילוי של רבינו זוכים לדעת שהכל אלקות - הכל זה עולם הבינה, שער הנו"ן (שני עשרי בינה), שאדם זוכה לדעת שהכל אלקות! וזה מתגלה ביותר כשאדם זוכה להתחתן...

וילדיו, ואכן בפשטות נשים לא מחויבות ב'מחצית השקל', אבל הגברים מביאים גם בשביל בני ביתם וילדיהם, ואפילו מובא ליתן בשביל עֵבֶר, והרמז מהכתוב "כָּל הָעֵבֶר עַל הַפְּקָדִים" - 'הָעֵבֶר' אותיות 'הָעֵבֶר'; וכל זה כדי "לְכַפֵּר עַל נַפְשֵׁיכֶם", וכמו שמסיימים את קריאת פרשת מחצית השקל (ששה פסוקים ראשונים של פרשת 'כי תשא'): **וְלָקַחְתָּ אֶת כֶּסֶף הַכֹּפָרִים מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו' וְהָיָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְזָכְרוֹן לְפָנָי ה'** "לְכַפֵּר עַל נַפְשֵׁיכֶם" - מחצית השקל באה **לְכַפֵּר עַל נַפְשֵׁיכֶם!**

ומובא בספרים הקדושים, שזו השייכות בין סיום ימי השובבי"ם - **שובבי"ם** זה ש'מות ו'ארא ב'א ב'שלח י'תרו והשבוע האחרון הוא מ'שפטים, שהם ששה שבועות - לפרשת שקלים החלה בפרשת משפטים, כי מסיימים את קריאת פרשת שקלים במילים: **"לְכַפֵּר עַל נַפְשֵׁיכֶם"**, וזה מתאים בדיוק לסיום השובבי"ם - אחר שזכינו לקבל את ימי שובבי"ם בקיווי להקב"ה, ועשינו תשובה, וכל אחד כפי עניינו תפס המון דברים טובים^[ט], אזי הסיום והחתימה היא: **"לְכַפֵּר עַל נַפְשֵׁיכֶם"** - **"זכיתם לימי השובבי"ם, וקיבלתם את הכפרה על נפשותיכם!..."**

וזה מרומז במה שנזכה לומר בעז"ה בשב"ק ב'יצירות'^[ז] למוסף של פרשת שקלים^[ח]: **"אִזְרַן פְּנִיךָ עָלֵינוּ אֲדוֹן נְשָׂא"** - מבקשים: 'רבש"ע, תאיר עלינו את אור הפנים שלך!'. וכבר יש לנו איזו הבנה בזה כפי דברינו לעיל, שבד' פרשיות אדם מתחיל לראות את פני השכינה, וממילא הוא ממשיך בחזרה את אור השכינה על עצמו. וזה מה שמבקשים שם: **'אִזְרַן פְּנִיךָ'** - אתה אור הפנים שלך, 'עָלֵינוּ' - שאומרים זאת, 'אֲדוֹן' - אתה 'אדון כל', 'נְשָׂא' - תשפיע עלינו [לשון של נשיאות, כמו **'פִּי תִשָּׂא'**]. וממשיכים לומר: **"וְשָׁקַל אֲשָׂא בְּבֵית נְכוֹן וְנִשְׂא'** - בפשטות נשמע כמו: אני אקח שקל לביהמ"ק. אבל השאלה שכול ששואלים: למה מוזכר פה "שקל"? מדוע לא כתוב "מחצית השקל"? יכולים להגיד שזה לשון שאומרים שקל אשא, אבל עדיין: כל המצוה היא "מחצית" השקל...

אבל זה הסוד כאן: **התכלית היא באמת שתביא את מחצית השקל 'שלך', וגם אחרים יביאו את השקל 'שלהם', ותתאחדו 'ביחד'!**

בעניין נתינת 'מחצית השקל', יש דיון בפוסקים האם צריך להביא בשביל ביתו

ז. זה לא מודפס בסידורי הספרדים, אבל זה מקובל מאד אצל האשכנזים, ואצלנו מדפיסים את זה שיהיה מוכן לכל אחד להגיד, וצריכים להגיד את זה בשמחה גדולה, כי **מונח בהם סודות נוראים!** וגם בפשטות ישנם דברים נפלאים בתוך הפיוטים וה'יצירות' שאומרים בד' פרשיות, והם מלאים בסודות גדולים! וכדאי להגיד את זה.

ח. בפרשת שקלים - הראשונה, ובשבת החודש - האחרונה, אומרים את ה'יצירות' גם בתפילת מוסף בחזרת הש"ץ, בכל ברכה קטע אחד.

ט. ועדיין נשאר לנו שלושה ימים מימי השובבי"ם שאפשר למלאות אותם! **"קחו עִמְכֶם דָּבָרִים וְשׂוּבוּ אֵל ה' - כל מה שאדם יכול לתפוס: זיכרנו הרבה לסיים מסכת תענית, והרבה עשו את זה ב"ה [במקום לצום ולעשות דברים הקשים לבני אדם - הוא סיים מסכת תענית], וכן הזכרנו לימוד משניות ותהלים ותיקוני זוהר - ב"ה זכינו לקבץ לעצמנו המון נקודות**

כל זמן שהוא לא ידע מה זה "ארור המן" - הוא לא יודע זאת בשלימות, אבל כשהוא רואה הרשעים - מהן המחשבות הפסולות שלהם, והיכן מונן כל הראש שלהם, וכמו שכתוב (ישעיה נז, כ) **"וְהִרְשָׁעִים כַּיָּם נִגְרַשׁ כִּי הִשְׁקֵט לֹא יִשְׁכַּח"** - הוא לא יכול לשבת בשקט... וכל הזמן חושב איך עוד ועוד לעשות רע, והוא חושב שהעולם הפקר, אבל הוא לא מבין שהקב"ה מחכה עד שתתמלא סאתו, ואח"כ הוא יקבל את המגיע לו...

ובדיוק כמו המן, שהוא חשב שהוא שנמצא 'על הראש', והוא הכי חשוב, וכמו שכתוב (אסתר ה, ו): **"וַיֹּאמֶר הַמֶּן בְּלִבּוֹ לְמִי יַחְפֹּץ הַמֶּלֶךְ לַעֲשׂוֹת יָקָר יוֹתֵר מִמֶּנִּי"**; ובכל מקום שכתוב במגילת אסתר 'המלך' הכוונה למלך-מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא, אז המן אומר: **"לְמִי יַחְפֹּץ הַמֶּלֶךְ... רִשְׁעֵי מְרוֹשְׁעֵי, חֲתִיכַת פְּסוּלַת, אֵתָהּ חוֹשֵׁב "לְמִי יִרְצֶה הַמֶּלֶךְ לַעֲשׂוֹת יָקָר יוֹתֵר מִמֶּנִּי"?!...!"** ובדיוק כשהוא אמר את זה בליבו^[1] - זו היתה מפלתו...

המן חשב לעצמו: המלך רוצה לדעת **"מֶה לַעֲשׂוֹת בְּאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרוֹ"**? זה בוודאי אני... ומיד אמר: **"יָבִיאוּ לְבוֹשׁ מַלְכוּת אֲשֶׁר לְבֹשׁ בּוֹ הַמֶּלֶךְ וְסוֹס אֲשֶׁר רָכַב עָלָיו הַמֶּלֶךְ וְאֲשֶׁר נָתַן כְּתָר מַלְכוּת בְּרֹאשׁוֹ; וְנָתַן הַלְבוּשׁ וְהַסּוֹס עַל יַד אִישׁ מִשְׁרֵי הַמֶּלֶךְ הַפְּרִתָּמִים וְהַלְבִּישׁוּ אֶת הָאִישׁ אֲשֶׁר הַמֶּלֶךְ חָפֵץ בִּיקְרוֹ"**

ותחילת הפסוק הוא: **"וַיִּלְקַחְתָּ אֶת כֶּסֶף הַכַּפְּרִים"**; כי 'מחצית השקל' נקרא **"כֶּסֶף הַכַּפְּרִים"**, ומובן לנו השייכות הגדולה לימי פורים הקדושים, כי מובא בתיקוני זוהר (דף נז): **"פּוּרִים אֲתַקְרִיאֵת עַל שֵׁם יוֹם־הַכַּפּוּרִים, דַּעֲתִידִין לְאַתְעַנְגָּא בֵּהּ, וְלִשְׁנוּיֵי לֵה מַעֲנוּי לְעַנְגָּ' [פּוּרִים נִקְרְאֵת עַל שֵׁם יוֹם־הַכַּפּוּרִים, שְׁעֵתִידִין לְהִתְעַנְגׁ בּוֹ, וְלִשְׁנוּתוֹ מַעֲנוּי לְעַנְגָּ]; 'כַּפּוּרִים' הוּא כַּפּוּרִים, וְעֵתִידִין עִם יִשְׂרָאֵל לְהִתְעַנְגׁ בְּיוֹם כִּיפּוּרִים כְּמוּ בְּפוּרִים!"**

'פורים' זה ענין של גילוי אלקות בגילוי גדול, שאדם מגיע לכזה ביטול לאין-סוף **"עַד דְּלֹא יָדַע בֵּין אַרְוֵר הַמֶּן לְבְרוּךְ מְרַדְכִי"** - אצלו הכל מתבטל! הכל אלקות! הוא לא יודע כבר האם 'ארור המן' או 'ברוך מרדכי'... הוא לא יודע מה קירב אותו יותר להקב"ה: ה'ארור המן' או ה'ברוך מרדכי'! מה הכוונה? אדם שזוכה להתקרב לצדיק, וזוכה לראות אצלו אור גדול, ומקבל התחזקות ולימודים נפלאים, זה בוודאי מקרב אותו להקב"ה, אבל לפעמים זה לא מספיק... אדם חושב: 'בסדר, ראיתי צדיק, ושמעתי אותו'... אבל כשהוא רואה את "ארור המן" - הוא רואה איזה פנים גועל נפש יש לרשעים, ואיך המן הרשע הוא ארור ומקולל, זה כבר מגרש אותו אל הקדושה לגמרי... ואז הוא מתחיל להבין מה זה "ברוך מרדכי"!

טובות!

י. אגב, מזה לומדת הגמרא (מגילה ז.) שמגילת אסתר נאמרה ברוח-הקודש, כי איך ידעו מה חשב המן בליבו? הרי הוא לא אמר את זה לאחשוורוש, אלא **"וַיֹּאמֶר הַמֶּן בְּלִבּוֹ"**.

ישראל, וכך זוכה לקבל חלק בכל קרבנות
הציבור בביהמ"ק, וזה כבר מפיל ומכניע את
המון לגמרי שאין לו שום תקומה!

אלו העניינים הקדושים שיש לנו בימים
אלה, וזה עינן ה'מחצית השקל' שמביאים
אותו כדי "לכפר על נפשתיכם", שזה מתקיים
בסיום ימי השובבי"ם הקדושים, ואנחנו
מכניסים עצמנו עתה לקראת ימי פורים,
שההארה שלהם מתחילה כבר מכניסותו
של החודש.

חכמינו הקדושים אומרים (ירושלמי ריש
מסכת מגילה): 'כל החדש כשר לקריאת המגלה,
מאי טעמא? והחדש" אשר נהפך להם מגיון
לשמחה; אדם צריך לצאת לדרך, ולא יהיה
לו מגילה כשרה לקרוא בה בפורים, הוא
אנוס ומוכרח לצאת לדרך, מה יעשה? אם
זה חודש שבט - עדיין לא שייך ענין קריאת
מגילה, אבל אם כבר הגיע חודש אדר, והוא
עתה צריך לנסוע, אומר הירושלמי: **כבר
מראש חודש מותר לך לקרוא את המגילה!**
והטעם, כי כתוב בפסוק "והחדש" אשר נהפך
להם מגיון לשמחה ומאכל ליום טוב' - כל
החודש קיבל קדושה!

והנה עכשיו אנחנו כבר לפני שבת מברכין
- בשבת זו מברכים חודש אדר, וממילא כבר
שייך דברי הגמרא (תענית כט.): "משנכנס אדר
מרבין בשמחה"^[8], שזה מתחיל כבר מ'שבת
מברכין' - שכבר אז מתקיים "משנכנס" - זאת

והרפיכהו על הסוס ברחוב העיר וקראו לפניו
ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו";
שמע זאת אחשוורוש, וענה ואמר: 'פה
אמרת... מעולה!'... 'ויאמר המלך להמון מהר
קח את הלבוש ואת הסוס כאשר דברת ועשה
כן למרדכי היהודי היושב בשער המלך אל תפל
דבר מכל אשר דברת'; וזו כבר היתה התחלת
הסוף של המון... "ונהפוך הוא!"

הוא חושב שהוא 'על הגובה', והוא אפילו
נותן 'עשרת אלפים כפר כסף" לאחשוורוש
כדי 'לקנות' את עם ישראל... והמלך אחשוורוש
'באדיבותו' אומר לו "הכסף נתון לך והעם
לעשות בו כטוב בעיניך" - לא צריך את הכסף
שלך, תעשה מה שאתה רוצה... והמון כבר
היה בטוח שהוא קנה את המלך...

אומרים חכמינו הקדושים, שהקב"ה אמר:
'רשע, כבר הקדימו שקליהם לשקלך' - עם
ישראל כבר הקדימו של השקלים של "מחצית
השקל"! ומזה יוצא שתמיד לפני פורים
נותנים "מחצית השקל" - בזמן שביהמ"ק
היה קיים, ועכשיו עושים "זכר למחצית
השקל", ו"מחצית השקל" שכל אחד נותן
הקדימו את עשרת אלפים השקלים של המון!

והכלל העולה מזה, ש"מחצית השקל" מורה
על ההתאחדות והקשר של עם ישראל ביחד,
שכל אחד יודע שהוא רק 'מחצית', הן בביתו
- הוא 'מחצית' יחד עם אשתו והמשפחה,
והן בחוץ - הוא 'מחצית' יחד עם כל עם

יא. הלשון שם הגמרא שם כך היא: 'כשם שמשנכנס אב ממעטין בשמחה, כך משנכנס אדר מרבין בשמחה'; ומדוע
מזכירים מקודם את מיעוט השמחה של חודש אבי? עפ"י המבואר לעיל - יובן היטב: כי הסברנו לפעמים דווקא מרשעות

אומרת שמתחיל להיכנס חודש אדר^[2]. וזהו כל החיים שלנו - להיות שמחים ועליזים!

הרי רבינו כבר אמר לנו (ליקו"מ ח"ב סי' כד):
 "מִצְוָה גְדוֹלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד"; נמצא
 שיש כל השנה מצוה גדולה להיות בשמחה
 - 'תמיד!' ומה קורה בחודש אדר? על זה
 'מִרְבִּין' בְּשִׂמְחָה - שמחים בשמחה כפולה!
צריכים להרבות בכל מיני שמחה!

ואיך ההתחלה של חודש אדר? **'פרשת
 שקלים'** - נתינת צדקה! רבי נתן מסביר
 (ליקו"ל ענין ד' פרשיות), שהעניין שמתחילים
 עם פרשת שקלים, כי הוא ענין של צדקה;
 בזמן שביהמ"ק היה קיים - היו נותנים צדקה
 כדי שיהיה לנו חלק בקרבנות שמקריבים
 כל השנה, ובזמנינו - אנחנו עושים "זכר"
 למחצית השקל, אז נותנים את זה לצדקה^[3],
 ומתפללים אז שיהיה נחשב כאילו אנחנו
 מביאים את מחצית השקל לביהמ"ק (יש תפילה
 מיוחדת לזה), ובה מקיימים את מה שהזכרנו
 לעיל, שאמר הקב"ה אמר להמן: **'רְשָׁע, כָּבֵר
 הַקְּדִימוּ שְׁקִלְיהֶם לְשִׁקְלָךְ'** - נְזַכְּרָתְךָ קצת מאוחר...
**נשמות ישראל כבר הקדימו לתת שקלים עוד
 לפני שהבאת את השקלים שלך לאחשוורוש
 כדי 'לקנות' את עם ישראל!**

בליקוטי"מוהר"ן, חלק ב', סימן ד', התורה

**בעזרת ה' יתברך נזכה לקונטרס של חודש
 אדר, ששם מובאים כל העניינים האלו להאיר
 לנו מה זה העניין של חודש אדר, שהוא חודש
 של שמחה מיוחדת!**

וחודש אדר מגיע אלינו בסוף השנה
 וּמְרִים אותנו למעלה למעלה! ולמה זה "סוף
 השנה"? כי אם מונים את השנים כפי חודש
 ניסן - שהוא ר"ה לכמה עניינים (כדברי המשנה
 בתחילת מסכת ר"ה: 'באחד בניסן ר"ה למלכים') - הרי
 סיום השנה הוא חודש אדר, והוא ההכנה
 לחודש ניסן, ואיך עושים את ההכנה? **עם
 חודש של שמחה!**

וכמו שחודש אלול הוא הכנה לחודש
 תשרי - שהם ימי יראה מאימת הדין, ומגיע
 לפניו חודש אלול כדי להכין את עצמנו
 עם המון עבודות של יראת שמים ותקיעת
 שופר שמעורר את הלב - **"אם יתקע שופר
 בעיר ועם לא יחרדו"** (עמוס ג, 1); תקיעת שופר
 מעוררת את האדם לחרדת קודש וליראת
 שמים, כן עתה - בסוף השנה, אנחנו מכינים
 את עצמנו לקראת חודש ניסן - 'זמן חירותנו'
 והציאה ממצרים, ואיך ההכנה? **עם חודש
 שלם של שמחה** - לשמח את עצמנו, להבין

הרשעים - מ'ארור המן' - אתה בא להכיר את 'ברוך מרדכי', וזה מה שאומרת הגמרא כאן: 'כשם שמשנכנס אב ממעטין
 בשמחה' - שמיעטת את בשמחה בתשעה באב, והרגשת בעצמך את האבלות והצער של חורבן ביהמ"ק, ואתה רואה מהו
 "ארור המן", אזי: 'כך משנכנס אדר מרבין בשמחה' - עכשיו תבין טוב מהי "שמחה" ומהו 'ברוך מרדכי'...

יב. ומנהג ישראל קדושים לתלות שלט גדול של 'משנכנס אדר מרבין בשמחה' הן בבית הכנסת והן בבית, וזה ענין גדול
 המזכיר אותנו על שמחת חודש אדר.

יג. המנהג ליתן "זכר למחצית השקל" בתפילת מנחה בערב פורים - תענית אסתר.

אדם קובל: "מבקשים ממני לתת, ואין לי..."
אין לך?! כשאתה צריך משהו בדחיפות - יש לך... 'מתחת לאדמה' אתה תדאג להביא את זה... - אם אתה יודע שזה חשוב, אתה תדאג לאיזו הלואה וכו' וסוף כל סוף תביא את זה! אבל זה לא חשבו בעיניך - אז יש לך כל מיני תירוצים, ואתה מתחמק... אז מתחמקים ממך גם כן!

אדם סובל לפעמים מאיזו בעיה, והוא לא מבין שזה בגלל שהוא מתחכם יותר מידי... הוא חושב 'אתפטר מזה בחינם'... אבל אומרים לך, מנסים לעורר אותך!

ואנחנו מדברים בזמן האחרון הרבה מעניין של 'שכר לימוד', שזה אותו ענין: **אסור לאדם להתחמק מזה! ומה מבקשים כבר?... מבקשים ממך מאות ואלפים! מבקשים סכום פעוט... יש לך ילד ב"ה ואתה רוצה לחנך אותו? תדקדק לשלם 'שכר לימוד'! אתה שולח ילד לתלמוד תורה או לבית הספר בלי לשלם 'שכר לימוד'?** ה' ישמור! **צריכים לדקדק בזה מאד מאד, ולא להשאיר שום חוב, ואם יש איזה חוב - תשלם את החוב הזה! תראה שיהיה ה'שכר לימוד' משולם לגמרי, ולא יצטרכו המלמדים לסבול מחוסר משכורת בגלל שאתה לא שילמת את ה'שכר לימוד'! מוהרא"ש היה כל חייו תמיד מעורר על זה כותב על זה, וצריכים שזה הדבר הראשון!**

הזו בנויה ומיוסדת על ענין **מצות צדקה**, ורבינו מדבר הרבה מעניין של צדקה, ושם אומר רבינו על הפסוק הכתוב במצות צדקה (דברים טו, ח) **"כִּי פִתַּח תִּפְתָּח אֶת דְּךָ לִוִּי וְגו'**, מסביר רבינו שצדקה פותחת את הפתחים! **רוצים לפתוח שער, הרי צריכים מפתח, ואם המפתח או המנעול מלאים ב'חלודה' - צריכים שמן כדי לשמן את זה... וזוהי מצות צדקה, כשאדם נותן צדקה - זה פותח את הפתח!**

ועל כן יש מצוה לתת צדקה לפני התפילה, וכן באמצע התפילה, המנהג מהאר"י הקדוש לתת צדקה בעת "ויברך דוד", וכן לפני אמירת תיקון הכללי רבנו ביקש שיתנו צדקה - זה **פותח את הפתח!** אם לפעמים הפתח קטן וצר מאד, או אפילו אם הפתח סגור לגמרי, **אם נתת צדקה - פתחת את הפתח!**

ומה העניין בזה? **שהקב"ה רואה שאתה מוכן לתת מהנפש שלך!** כסף - זה חלק מהנפש של האדם^[1], וכשאתה לוקח את הכסף שלך ונותן את זה לצדקה, אתה נותן את הנפש שלך!

ובעניין זה נזכיר שוב: לגבי תשלומים של כל דבר שבקדושה, אומר רבינו בפירוש (ספר המידות, אות צדקה, סימן נו): **'כְּשֵׁאתָה עוֹשֶׂה מִצְוָה, תִּרְאֶה שֶׁהַמִּצְוָה לֹא תִהְיֶה בְּחִנּוֹם, אֶלָּא בְּכֶסֶף מְלֵא' - שלא יהיה בחינם! ואם תטען "אבל קשה לי"... דע לך: 'חינם' זה סטרא אחרא! מצוה לא באה בחינם!**

יד. וכמ"ש (דברים כד, טו): **"וְאֵלֶּיךָ הוּא נִשְׂא אֶת נַפְשׁוֹ"**; ולכן צריכים לשלם לפועל מיד כשהוא עובד, ולא לאחר את התשלום, כי **"וְאֵלֶּיךָ הוּא נִשְׂא אֶת נַפְשׁוֹ"** - הוא מסר נפשו ועבד קשה, והיה תנאי שישלמו לו, ואיפה התשלום?... אסור להלין את השתלום שהתחייבת לו! כי הממון של האדם הוא הנפש שלו.

העוסקת ממעלת מצות צדקה): 'אָמַר מִשֶּׁה לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, בְּמָה תְרוּם קָרְנֵי יִשְׂרָאֵל? - ובפרט שעם ישראל שרויים בגלות כ"כ שנים, אז במה תרום קרנם^[טז]? 'אָמַר לוֹ: בְּכִי תִשָּׂא'; שזה 'פרשת שקלים', שאז קוראים "כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" - שזוכים לנשיאות ראש', ואיך? ע"י: "זֶה יִתְּנוּ כָּל הָעֶבֶר עַל הַפְּקָדִים" - שנותנים את "מחצית השקל"; אומר הקב"ה למשה רבינו: עי"ז תרום קרנם של ישראל!

ובמדרש תנחומא בפרשת כי תשא (סימן א) איתא: 'אָמַר מִשֶּׁה לִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מִשָּׂאֵי מֵת אֵין אֲנִי נִזְכָּר; כלומר, העניין של "מחצית השקל" שייך בזמן שביהמ"ק קיים, אבל מה יהיה אח"כ - כשאין ביהמ"ק ואין קרבנות?...

אומר המדרש לשון נוראה ונפלאה: 'אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חִיּוּדָא^[טז], כְּשֵׁם שְׂאֵתָה עוֹמֵד עֲכָשׁוּ וְנוֹתַן לָהֶם פְּרֻשַׁת שְׁקָלִים, וְאֵתָה זֹקֵף אֶת רֹאשׁוֹ, כְּדָ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה שְׁקוֹרְאִין אוֹתָהּ לִפְנֵי, כְּאֵלוֹ אֵתָה עוֹמֵד שֵׁם בְּאוֹתָהּ שְׁעָה וְזֹקֵף אֶת רֹאשׁוֹ, מִנִּין? מִמָּה שְׁקוֹרְאוּ בְּעִנְיָן: וַיִּדְבֵּר ה' אֶל מִשֶּׁה לֵּאמֹר כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ, שָׂא אֶת רֹאשׁ לֹא נֵאמַר, אֲלֵא כִי תִשָּׂא; כלומר, הציווי הזה נאמר למשה רבינו - 'וַיִּדְבֵּר ה' אֶל מִשֶּׁה לֵּאמֹר כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל', נמצא שזה דבר תמידי השייך למשה רבינו בכל פעם שמקיימים עם ישראל את מצוות

וכאמור, הממון הוא הנפש שלך, והנה רואים מן השמים שאתה מוסר נפשך עם הכסף שלך - הן ל'שכר לימוד', והן על שאר מצוות שאתה מטריח את עצמך לקיים בכסף מלא - ועי"ז אתה ממשיך על עצמך ג"כ כפרה וסליחה ומחילה, שזה "כֶּסֶף הַכִּפְּרִים", וזה ידחה כבר את כל אלפי השקלים של המן... אתה נתת "מחצית השקל" - דבר קטן מאד, אבל זה דחה את הכל! כי זה מביא אותך להתאחד ביחד עם נשמות ישראל, להיות חלק עם כולנו ביחד, ועי"ז מכניעים את הסטרא אחרא ופותחים את כל השערים של הקדושה... ועל כן 'פרשת שקלים' היא הראשונה, כי כשרוצים לפתוח את השער - נותנים צדקה!

ומהו ה'שער' הזה? זה מה שדיברנו בתחילת דברינו: "להתראות ביחד עם הקב"ה"; אדם תמה: 'להתראות יחד עם הקב"ה?! הרי זה שער ואולם גדול, וצריכים לנסות לפתוח את זה... באים לביהמ"ק ורוצים לפתוח את השערים - הרי לא כל פעם השערים פתוחים, בלילה היה השערים סגורים [והיתה 'עבודה שלימה' בבוקר בביהמ"ק לפתוח את שערי העזרה, וכמובא במסכת תמיד], אז איך פותחים את השערים? אומר רבינו: על ידי צדקה! ועל כן מתחילים עם 'פרשת שקלים' - נותנים צדקה, ולפני כן קוראים את פרשת שקלים.

ובעת קריאת פרשת שקלים, עלינו לזכור את דברי חכמינו הקדושים (בבא בתרא י', בסוגיא

טו. לשון 'הרמת קרן' אנו מוצאים בכמה מקומות, וכמו שמזכירים בתפילה: "וְקָרְנוּ תְרוּם בִּישׁוּעַתְךָ".

טז. 'חִיּוּדָא' הוא לשון של שבועה.

אלנבי, ומה הוא עושה שם - ה' ישמור... [וכהביטוי באידיש: "שוארץ יאר" - שנים שחורות...]; והנה המפיץ הולך שם כמו שהוא באותה דרגה, והוא מפיץ, ושומעים משם עדכונים איך שיש אנשים שם שמגיבים: "לא, הקב"ה כבר לא צריך אותי..." ומחזקים אותו: חס ושלום! הקב"ה אוהב אותך! ומיד מגיב: באמת?!... ולוקח את הקונטרס, ונותן צדקה ג"כ, ומה הוא עשה עם הקונטרס - מי יודע עמה... הוא לקח את זה הביתה, או שלקח את אתו עוד לשתות ולעשות שטויות... אבל אח"כ הוא חזר הביתה, ומצא את זה בכיסו - "מאיפה קיבלתי את זה?"... ואח"כ זה עושה פעולה... רבינו אומר שזה הולך מאחד לשני עד שזה עושה את הפעולה שלו...

וזה נקרא "מחצית השקל", כי אם 'שקל שלם', היית אומר: "מה אכפת לי? אני 'שלם'... שהוא ידאג לעצמו"... אבל איך הוא ידאג לעצמו?! אף אחד לא מסתכל עלי! מי אכפת לו ממנו?... אבל אתה עשית את עצמך ל'מחצית' - הַשְּׁפֵלֶת וְהַנְּעֵמָה את עצמך "אנחנו באותה רמה" - והנה נהיה 'שקל שלם'...

כי זו 'פסיכולוגיה' פשוטה: אדם רואה מפיץ שם ברחובות של תל-אביב, והוא תוהה: "ממילא אני נמצא פה... אבל מה 'אתה' עושה כאן? אתה - עם הזקן, הפיאות והחליפה, מה אתה עושה כאן?!"... זה פלא אצלו, אבל זה גם קצת ניחוס בשבילו... הוא אומר: 'אז אני לא לבד... גם אתה פה'... והוא שואל: "אז מה אתה רוצה?" ומיד המפיץ אומר לו: "הבאתי לך משהו" - "מה זה?" הוא מתעניין. הוא רואה: "מאיר וְשִׁמְח" - הוא

'פרשת שקלים' - הן אם זה בפועל ממש כשזוכים לתת את "מחצית השקל", והן אם זה בקריאת הפרשה, כי הקריאה התורה היא בגדר "וְנִשְׁלְמָה פְּרִים שְׁפִתֵינוּ"; אז כשאנו קורין את פרשת שקלים בתורה, מתקיים "חִיֵּיךָ שְׂאֵתָהּ עוֹמֵד שָׁם וְזוֹקֵף אֶת רֵאשׁוֹן!"

וכמה חוב קדוש מוטל על כל אחד להגיע לבית הכנסת בפרשת שקלים, ולשמוע את קריאת התורה בפרשת שקלים, ולתאר לעצמו שעכשיו עומד על ידו משה רבנו, והוא מרים וזוקף את ראשו! שזו הזכות הכי גדולה... ומתקיים פשוטו כמשמעו "כִּי תִשָּׂא אֶת רֵאשׁוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל!" וזו המעלה העליונה של פרשת שקלים...

והכל קשור לעניין של 'מחצית השקל' - מצוות צדקה, שאדם מוכן לתת מעצמו ולעזור לעוד יהודי; אדם שזוכה לזכות את הרבים - אם זה בהדפסת ספרי רבינו, ואם זה בהפצה, ואם זה בזכות הרבים באיזו דרך שהיא - אי אפשר לתאר מה זה!

וזה ממש "מחצית השקל"! למה? כי אתה הולך ומדפיס או מפיץ, ומזכה את השני עם הספר הזה, אז אתה "חצי אחד", והוא ה"חצי השני", וביחד אתה מקיים את מה שנאמר ב'יוצרות' למוסף של פרשת שקלים: "וְשִׁקְלָה אִשָּׁא בְּבֵית נְכוֹן וְנִשָּׂא - איך אביא "שקל"? הבאתי רק "מחצית"... ע"י שהבאתי גם את החבר שלי איתי, ולא השארתי אותו בחוץ שיסתובב במקומות לא טובים ולא ידע מה לעשות עם עצמו... הוא מסתובב בתל-אביב ברחובות רוטשילד, דיזינגוף,

וזה האור הגדול של רבינו שצריכים להביא לכל באי עולם - **“ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם”**, שהם יתחילו להבין: ‘איפה אני בעולם? מה אני צריך לעשות עם עצמי?...’ הוא מתחיל לחשוב ולשפוט את עצמו “איפה אני בעולם?!...” זה ע”י שהבאת לפנייהם **שְׁלַחַן עֲרוּךְ וּמוֹכֵן לֶאֱכֹל לְפָנֵי הָאָדָם...**

ובזה אנחנו מקיימים בעזרת ה' מצוות 'פרשת שקלים', שזו זכות גדולה באמת לבוא לבית הכנסת, ולשמוע את 'פרשת שקלים', ולתאר שמה רבינו מגיע וזוקף את ראשינו! כי (תיקוני זוהר קיב). **'אֲתַפְשִׁטוּתָא דְּמִשָּׁה בְּכָל דְּרָא וְדָרָא'** [ההתפשטות של משה היא בכל דור ודור] (תיקוני זוהר, קיב); הנשמה של משה רבינו היא בכל דור! וכן מביא רבינו (ליקו"מ ח"ב ס"ב ב) את לשון הגמרא: **“מִשָּׁה, שְׁפִיר קְאָמְרָתְךָ”** - תנא אחד קרא את חבירו בשם **“משה”** אף שלא היה שמו משה, כי הכוונה היא על נשמתו הפנימית - **הניצוץ של משה רבינו!**

ומשה רבינו מלוכב בתוך כל אחד ואחד, ואדם שזוכה באמת ללמוד תורת משה, ולקיים תורת משה, ממילא משה רבינו מופיע שם, ומשה רבינו מגיע וזוקף ומרים אותנו - **“כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל”**, ומכין אותנו לקראת חודש אדר, ולקראת ימי פורים הקדושים, שאז זוכים לעלייה הכי גדולה, זוכים למחות את הזכר של עמלק לגמרי! שְׁפָל הקליפות וכל הרשעים יתבטלו לגמרי לגמרי! עם ישראל יעלו מעלה מעלה! בקרוב יתגלה אור השכינה לכל העולם כולו, יבוא משיח צדקנו ויהיה הגאולה השלימה!

לא יודע בדיוק איך להגיב, אבל יש לכל אחד את התגובה שלו... אבל בזה שהגעת לשם - עשיתם “זכויות שוות”... אתה שם, והוא שם, ואתם חברים... ועי”ז הבאת “מחצית השקל”!

זו מעלת האדם שזוכה לזכות את הרבים - **בכל דרך שהיא!** לא כל אחד מסוגל ללכת ולהפיץ, אבל הוא עוזר לזה - הן בכסף, הן בטרחה, הן בעידוד! הוא עושה את הכל כדי שיפוץ האור לכל עם ישראל! **העיקר שאדם עושה משהו...**

זה העניין של 'פרשת שקלים', כך אנחנו מכינים את עצמנו לקראת ימי פורים הקדושים, ואנחנו יודעים טוב שזו התכלית! ובזה הכח יבוא משיח צדקנו!

והכל מקושר לפרשת השבוע **“וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לְפָנֵיהֶם”**; ואומר הקב"ה למשה רבינו: תשים את המשפטים לכולם, שכולם ידעו מהם. ואמר רש"י: **“כְּשֶׁלַחַן הָעֲרוּךְ וּמוֹכֵן לֶאֱכֹל לְפָנֵי הָאָדָם”**; תביא להם את זה באופן ברור! אומרים לאדם “דרשות” ו“פלפולים” - הוא לא יודע בכלל מה אתה רוצה ממנו... תביא לו איזה “פלפול עמוק”, בפרט אדם שהוא לא למד ולא יודע, הוא בכלל לא מבין מה רוצים ממנו... **אומר רש"י: צריכים להביא לבן אדם “שולחן ערוך” - את הכל מסודר! וכמו בגשמיות: שולחן מסודר עם ‘מפיות’ מסודרות ו‘סכום’ יפה, אבל שיהיה אוכל על השולחן... שיהיה אוכל בתוך הכלים! האוכל כבר מוכן לאכול! אתה רעב? כבר תאכל!**